

Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning

Remiss från Justitiedepartementet
Remisstid den 25 april 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

Europeiska kommissionen har lagt fram ett förslag till förordning som syftar till att på EU-nivå harmonisera de internationella privaträttsliga bestämmelserna om föräldraskap. Förslaget är inriktat på barnets bästa och barnets rättigheter.

Bakgrunden är att lagstiftning gällande föräldraskap ser olika ut i EU:s medlemsländer. Kommissionen påpekar att idag kan familjer avskräckas från att använda sig av den fria rörligheten för personer inom unionen om föräldraskapet inte erkänns i ett annat medlemsland. En av de viktigaste aspekterna i förslaget är att föräldraskap som har fastställts i ett av EU:s medlemsländer bör erkännas i alla andra medlemsländer utan att något särskilt förfarande krävs. Förslaget gäller alla barn i EU, oavsett hur barnet blivit till eller hur barnets familj ser ut.

Kommissionen föreslår också att ett så kallat European Certificate of Parenthood, eller europeiskt föräldraskapsintyg på svenska, ska inrättas. Intyget ska kunna användas av familjer för att bevisa föräldraskapet i ett annat land än hemlandet.

Justitiedepartementet har skickat förslaget till staden för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd. Norrmalms stadsdelsnämnd avstår från svar.

Stadsledningskontoret välkomnar förslaget som innebär att alla svenska medborgare och stockholmare, både barn och vuxna, ska kunna vara familjer och föräldrar på samma villkor i alla EU:s medlemsländer.

Socialnämnden ställer sig positiv till Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning men beklagar att Danmark och Irland inte är juridiskt bundna av förändringarna som föreslås.

Farsta stadsdelsnämnd anser att kommissionens förslag är bra. Gemensamma regler om godkännande av föräldraskap inom EU stärker skyddet och rättssäkerheten för barn och familjer.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd välkomnar förslaget då avsikten är att skydda barns grundläggande rättigheter och möjliggöra för berörda barn att ta del av de rättigheter som följer av föräldraskap enligt nationell lagstiftning i frågor som arv, underhåll, vårdnad eller föräldrars rätt att agera som barnets juridiska ombud i skol- och hälsofrågor.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Med Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning kan viktiga steg tas för att familjer och föräldrar ska kunna vara det på samma villkor i nästan alla EU:s medlemsländer. Det stärker barnets skydd och är helt i linje med Barnkonventionen.

Jag välkomnar förslaget men vill uppmana kommissionen att arbeta för att föräldraskapsförordningen ska gälla i samtliga EU:s medlemsländer. Att länder undantas går i strid med intentionen om att harmonisera lagstiftningar gällande föräldraskap. För övrigt vill jag hänvisa till stadens promemoria.

Stockholm den 29 mars 2023

Alexander Ojanne

Bilaga

Remiss - Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning dnr KS 2023/124-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Europeiska kommissionen har föreslagit en förordning med gemensamma internationellt privat- och processrättsliga regler om föräldraskap i gränsöverskridande situationer.

Bakgrunden är att lagstiftning gällande föräldraskap ser olika ut i EU:s medlemsländer vilket motverkar barns rättigheter enligt barnkonventionen såsom rätten till sin identitet, rätten till sin familj och rätten att inte diskrimineras. Kommissionen påpekar att idag kan familjer avskräckas från att använda sig av den fria rörligheten för personer inom unionen om föräldraskapet inte erkänns i ett annat medlemsland. Det kan också handla om att exempelvis barn med samkönade föräldrar inte har samma möjligheter att få båda sina föräldrar erkända i kontakter med skola och hälso- och sjukvård.

Förslaget gäller alla barn i EU, oavsett hur barnet blivit till eller hur barnets familj ser ut. I enlighet med principen om ömsesidigt erkännande föreslås det att ett föräldraskap som har fastställts i ett medlemsland ska erkännas i andra medlemsländer utan att något särskilt förfarande krävs.

EU:s medlemsländer kommer fortfarande själva besluta om det enskilda landets lagstiftning för föräldraskap.

Förslaget reglerar vidare vilken eller vilka medlemsstaters myndigheter som ska vara internationellt behöriga att pröva en fråga om föräldraskap. Det innehåller också regler om tillämplig lag, om erkännande av avgöranden och om godkännande av officiella handlingar.

En annan central del i kommissionens förslag till föräldraskapsförordning är att ett så kallat European Certificate of Parenthood, eller europeiskt föräldraskapsintyg på svenska, ska inrättas. Intyget ska kunna användas av familjer för att bevisa föräldraskapet i ett annat land än hemlandet.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd. Norrmalms stadsdelsnämnd avstår från svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret välkomnar Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning och inrättandet av ett europeiskt föräldraskapsintyg.

Barns och hbtqi-personers rättigheter är centrala i Stockholms stads arbete för alla människors lika rättigheter. Stadsledningskontoret ser positivt på förändringen som innebär att alla svenska medborgare och stockholmare, både barn och vuxna, ska kunna vara familjer och föräldrar på samma villkor i alla EU:s medlemsländer.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen besvarar remissen med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Socialnämnden

Socialnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 21 februari 2023 följande.

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss av Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning.

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning. Förvaltningen anser det vara positivt att Europeiska Unionens lagstiftning kompletteras, så att ett bekräftat föräldraskap i ett medlemsland, är en garant för att barnets rättigheter säkerställs oavsett vilket medlemsland barnet och dess föräldrar vistas i.

Eftersom förslaget syftar till att skydda barns rättigheter i gränsöverskridande situationer är det förenligt med FNkonventionen om barnets rättigheter, som föreskriver att konventionsstaterna ska säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars ställning eller verksamhet (artikel 2), att vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av domstolar eller lagstiftande organ, ska barnets bästa komma i första rummet (artikel 3) och att barnet har rätt till en identitet och bli omvårdat av sina föräldrar (artiklarna 7 och 8). I förslaget påpekas det också att barn under 18 år som har förmåga att bilda sina egna åsikter bör ges möjlighet att ge uttryck för dessa åsikter i föräldraskapsförordningen som rör barnet, vilket nämnden anser är positivt.

Socialförvaltningen förstår av Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning att Danmark, med hänvisning till Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt protokoll m. 22 och Irland med hänvisning till Fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt protokoll m. 21, inte är juridiskt bundna av de förändringar som föreslås. Detta är olyckligt då det innebär, om förslaget godkänns, att barn kommer att behandlas olika och inte få sina rättigheter tillgodosedda oberoende av vilken medlemsstat deras föräldrar väljer att bosätta sig.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 9 mars 2023 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 6 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

I Europakonventionen uttrycks betydelsen av föräldraskap och rätten till skydd för privat- och familjeliv och att inte utsättas för diskriminering på grund av bland annat sexuell läggning. Det framgår även i Barnkonventionen som står för barns rättigheter att beslut om åtgärder som berör barn alltid ska ha barnets bästa i fokus.

Att ha samma regler och tillämpning gällande godkännande av officiella handlingar genom ett europeiskt föräldraskapsintyg stärker barnets skydd och går i linje med Barnkonventionen.

Ett föräldraskap som har fastställts i en medlemsstat och som har erkänts i en annan medlemsstat utan att något särskilt förfarande behövs eller krävs kommer att bespara förvaltningen arbetstid och arbetskraft då det ibland kan ta mycket av förvaltningens resurser i anspråk att reda ut föräldraskapet.

Förvaltningen ställer sig positiv till kommissionens förslag då gemensamma regler om föräldraskap inom EU stärker skyddet och rättssäkerheten för barn och familjer.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 23 februari 2023 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 februari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Avsikten med Europeiska kommissionens förslag till föräldraskapsförordning är att skydda barns grundläggande rättigheter. EU har identifierat ett behov av att stärka rättssäkerheten för barn och familjer i gränsöverskridande situationer. Med förslaget skapas rättssäkerhet och förutsägbarhet när det gäller fastställandet av föräldraskap i dessa situationer, det administrativa och rättsliga förfarandet förenklas och de rättsliga kostnaderna för att få sitt barns föräldraskap erkänt i ett annat land minskar.

Barnkonventionen gör gällande att konventionsstaterna ska respektera det ansvar och de rättigheter och skyldigheter som tillkommer föräldrar att, på ett sätt som står i överensstämmelse med den fortlöpande utvecklingen av barnets förmåga, ge lämplig ledning och råd då barnet utövar de rättigheter som erkänns i denna konvention. Barn har rätt till vuxna som har och tar det ansvar som åligger föräldrar enligt konventionen om barnets rättigheter och annan svensk lagstiftning. Det är därför av stor vikt för efterlevnaden av barnets rättigheter i gränsöverskridande situationer att

ett föräldraskap som fastställts i ett EU-land även erkänns i alla andra EU-länder.
Förvaltningen välkomnar mot bakgrund av detta Europeiska kommissionens förslag
till föräldraskapsförordning.